

TÜRKİYE HALK OYUNLARI FEDERASYONU 2016 - HAKEM VE GÖZLEMCİ TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK, TANIMLAR

AMAÇ

Madde (1). Bu Talimatın amacı; Türkiye Halk Oyunları Federasyonu halk oyunları yarışmalarını yönetecek hakem ve gözlemcilerle ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

KAPSAM

Madde (2). Bu Talimat; Türkiye Halk Oyunları Federasyonu Merkez ve İl Hakem Kurullarının oluşturulmasına, görev ve yetkilerine, çalışma usul ve esaslarına, Federasyon, resmi kurumlar ve tüm özel kurum ve kuruluşların kendilerinin veya kendilerine bağlı birimlerince düzenlenecek her türlü resmi ve özel yarışma, etkinlik, festival, şölen ve şenliklerde görev alacak hakemlerde aranacak nitelikleri, hakemlerin görevlendirilmelerini, derece yükselmelerini, hakemlere uygulanacak disiplin kurallarını, hizmet içi eğitim seminerlerini, hakemlerin performans değerlendirmeleri ile hakem gözlemcisi ve yarışma gözlemcilerine ilişkin hükümleri kapsar.

DAYANAK

Madde (3). Bu Talimat 21/05/1986 tarihli 3289 sayılı Kanun' un Ek 9. Maddesi, 19/07/2012 tarihli ve 28358 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları hakkında Yönetmelik ve 23 Mayıs 2007 tarih ve 26530 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Halkoyunları Federasyonu Ana Statüsü'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

Madde (4). Bu Talimatta geçen;

Baş Hakem: Yarışma kurallarına uygun şekilde yarışma yapılması için hakemleri gözlemleyen, Federasyon temsilcisi veya MHK temsilcisinin bulunmadığı yarışmalarda Federasyonu temsil eden, yarışmanın değerlendirmesi veya kurallarla ilgili her türlü açıklamayı yapan, hakemler arasındaki yetkili kişiyi,

Bölge Hakemi: Bu Talimattaki şartları yerine getirerek MHK tarafından Bölge Hakemi kademesine terfi ettirilmiş olan hakemleri,

Dal: Yarışma dallarını (düzenlemeli, düzenlemesiz)

Değerlendirme Belgesi: Halk oyunları yarışmalarında hakemler tarafından kullanılan değerlendirme belgelerini,

Eğitim Programı: Her türlü seminer, kurs vb. eğitimleri,

Faal Hakem: Vizesini yaptırmış, hakem lisansına sahip olan kişileri,

Faal Olmayan Hakem: Sezon öncesi mazeret dilekçesiyle Federasyona başvurup, Merkez Hakem Kurulu tarafından dilekçesi kabul edilerek Faal Olmayan Hakem olarak ilan yapılmış hakemleri,

Faaliyet: Halk oyunları ile ilgili her türlü yarışma, şenlik, festival, etkinlik, toplantı, seminer, kurs, panel, sempozyum, konferans vb. organizasyonları,

Federasyon: Türkiye Halk Oyunları Federasyonu'nu,

Federasyon Başkanı: Türkiye Halk Oyunları Federasyonu başkanını,

Federasyon İl Temsilcisi: Federasyon tarafından görevlendirilmiş il temsilcisini,

Federasyon Temsilcisi: Federasyon başkanının olmadığı hallerde Federasyon başkanı ve Federasyon'u temsile yetkili kişiyi,

Geleneksel (Düzenlemesiz) Dal: Bilinen ve kabul görmüş en eski şekli ile yöresel karakteristik özellikleri yöre formuna uygun şekilde icra eden toplulukların değerlendirildiği yarışma türünü,

Geleneksel (Düzenlemeli) Dal: Oyun, müzik ve giysi anlamında yöresel özelliklere bağlı kalınarak, sanatsal ve estetik bakımdan oyunu sahneye koyan antrenörün yorumuna da izin verilen yarışma türünü,

Genel Müdür: Spor Genel Müdürünü,

Genel Müdürlük: Spor Genel Müdürlüğünü,

Hakem: Halk oyunları yarışmalarında takımları değerlendiren kişileri,

Hakem Eğitmeni: Hakem kurs ve seminerlerinde hakemlik ve alan eğitimi vermek üzere görevlendirilen kişileri,

Hakem Gözlemcisi: Hakemlerinin yarışma kriterlerine ve oyun kurallarına uygun, tarafsız ve başarılı bir yönetim gösterip göstermediğini; hakemlerin, yarışma sırasında ve yarışma dışında tutum ve davranışlarını takip eden ve bu konuda rapor düzenleyen kişileri,

İl Hakemi: Belge aldıkları türün ve/veya kişisel beyanında belirtmiş olduğu türün ve/veya yörenin yarıştığı yarışmalarda görev alan, her yıl sezon öncesi yapılan hakem vize seminerine katılarak, belgelerini vize ettirmiş olan, yalnızca il ve ilçe yarışmalarında görev alan hakemleri,

İl Hakem Kurulu (İHK): İl ve ilçelerde hakemlik ile ilgili tüm idari ve teknik konulardan sorumlu olan kurulu,

İl Hakem Temsilcisi: İHK oluşturulamayan illerde MHK tarafından verilen görevleri yapmak üzere atanan kişiyi,

İl Müdürü: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürünü,

İl Müdürlüğü: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünü,

İlçe Müdürlüğü: Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğünü,

Kategori: Minik, yıldız, genç ve büyükler yaş gruplarını,

Kulüp: Genel Müdürlük tarafından tescili yapılmış, halk oyunları branşında faaliyetlere katılan spor kulübünü,

Kurs: Hakem ve/veya gözlemci yetiştirilmesine yönelik MHK ve Eğitim Kurulu koordinasyonunda açılan eğitim programlarını,

Merkez Hakem Kurulu (MHK): Türkiye Halk Oyunları Federasyonu bünyesinde hakemlik ve gözlemcilik ile ilgili tüm idari ve teknik konulardan sorumlu olan kurulu,

Merkez Hakem Kurulu Temsilcisi: Federasyon ve/veya diğer özel ve/veya resmi kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen yarışmalarda MHK tarafından görevlendirilen kişiyi

Öğretim Elemanı: Kurs ve seminerlerde eğitim veren öncelikle alanında akademik kariyeri olan kişileri,

Seminer: Her yıl hakem ve/veya gözlemcilerin gelişimlerini sağlamak, bilgi ve birikimlerini ölçmek için yapılan eğitim programlarını,

Süre Hakemi: Halk oyunları yarışmalarında, yarışma talimatlarındaki süre ile ilgili hükümleri işleten hakemi,

Takım/Ekip/Oyun Topluluğu: Genel Müdürlük tarafından tescili yapılmış kulübün bünyesinde yarışma talimatlarına göre oluşturulmuş halk oyuncu (sporcu) ve müzisyenlerin oluşturduğu grubu, ifade eder.

Ulusal Hakem: Federasyon tarafından açılmış olan kurs, seminer ve eğitim programlarını başarıyla tamamlamış ve MHK tarafından kademesi ulusal hakem olarak belirlenmiş hakemleri,

Yardımcı Hakem: Halk oyunları yarışmalarında kulüplerin lisans kontrollerini yapan, yarışmacı takım, yazı ve süre hakemleri ile değerlendirme hakemleri arasındaki iletişimi sağlayan hakemleri,

Yarışma Gözlemcisi: Halk oyunları yarışmalarının talimatlara uygun biçimde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine ilişkin, yarışma sonunda rapor hazırlayıp, MHK'ye sunan kişileri,

Yazı Hakemi: Halk oyunları yarışmalarında kurallara uygun şekilde yarışma sonuç tutanağını tutan hakemleri,

İKİNCİ BÖLÜM HAKEM KURULLARI

HAKEM KURULLARI VE ÇEŞİTLERİ

Madde (5). Federasyon; hakemler, gözlemciler ve hakem eğitmenleriyle ilgili işlerini aşağıdaki kurulları aracılığıyla yürütür.

- a) Merkez Hakem Kurulu
- b) İl Hakem Kurulu

MERKEZ HAKEM KURULUNUN KURULUŞU

Madde (6). Merkez Hakem Kurulu, Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile en az 5 (beş) en çok 21 (yirmi bir) asıl üyeden oluşur. MHK Başkanı ve üyeleri hakem olmak zorundadır. Federasyon Başkanı, Merkez Hakem Kurulunun doğal başkanıdır. Oturumlara başkanlık edebilir, oy hakkı yoktur. Federasyon Başkanının bulunmadığı zamanlarda, MHK Başkanı, Kurula başkanlık eder. Merkez Hakem Kurulunun kuruluşundan sonra ilk toplantıda görev dağılımı yapılır ve üyelere biri sekreter seçilir. İstifa veya ölüm hallerinde Kuruldan ayrılanların yerine, Yönetim Kurulu Kararı ile yeni üyeler atanır.

MERKEZ HAKEM KURULU ÜYELERİNDE ARANAN NİTELİKLER

Madde (7). Merkez Hakem Kurulu üyelerinde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) En az lise mezunu olmak,
- c) Ulusal hakem olarak görev yapmış olmak ve faal hakem olmamak,
- d) Genel Müdürlük Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği veya Federasyon Disiplin Talimatına göre suç sayılan bir fiilden dolayı son 5 yılda, bir defada altı aydan fazla veya toplam bir yıldan fazla süreyle ceza almamış olmak,
- e) Halk oyunları kulüplerinde üye, yönetici, idareci, antrenör, halk oyunları eğitmeni, halk oyunları çalıştırıcısı, halk oyunları usta öğreticisi, yöre oyunları öğreticisi, müzisyen veya sporcu olmamak,

MERKEZ HAKEM KURULUNUN TOPLANTILARI VE KARARLARIN ALINIŞI

Madde (8). Federasyon Başkanı veya Merkez Hakem Kurulu Başkanı, Merkez Hakem Kurulunu gerekli hallerde toplantıya çağırabilir. Merkez Hakem Kurulu, salt çoğunlukla toplanır ve kararlar katılanların oy çokluğuyla alınır. Oyların eşit olması halinde, MHK Başkanının kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Kararlar, karar defterine yazılır ve katılan üyeler tarafından imzalanır.

MERKEZ HAKEM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde (9). Merkez Hakem Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Halk Oyunları Yarışmalarına hakem görevlendirmelerini yapmak, görevlendirme anından yarışma sonuçlanıncaya kadar hakemlerin denetimini sağlamak ve hakemlerin her türlü davranışını inceleyip performansını değerlendirmek, ihtiyaç halinde türü dışından hakem görevlendirmesi yapmak,
- b) İlgili kurullarla işbirliği yaparak hakem ve/veya gözlemci kurs ve seminerlerini düzenlemek, düzenlenecek kurs ve seminerlerde başarılı olanları sınav, mülakat ve/veya performans değerlendirmesi sonucu ile tespit etmek, yıl içinde yarışma değerlendirmelerini takip ve kontrol ederek hakemlerin performanslarını ölçmek ve hakemleri değerlendirmek, hakemlerin lisanslarının verilmesi ve her türlü resmi ve/veya özel yarışma, etkinlik, festival, şenlik ve şölenlerde hakemlerin görevlendirilmeleri ile ilgili işlemleri yapmak,
- c) Hakemlerin terfi işlemlerini yapmak, 65 yaşını doldurmuş hakemleri kursa tabii tutarak Hakem Gözlemcisi yapmak,
- d) Yarışmalarda görevlendirilen hakemleri, hakem ve yarışma gözlemcilerinin vasıtasıyla izleyerek değerlendirmek,
- e) Hakem ve gözlemci yetiştirme ve geliştirme programını hazırlamak ve bu yönde çeşitli projeleri uygulamaya sokmak,

- f) Disiplin talimatına göre suç sayılan davranışlarda bulunan hakemler hakkında gerekli soruşturmayı yaparak gerektiğinde Disiplin Kuruluna sevk edilmek üzere Federasyon Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak, gerekli hallerde hakemlere yazılı uyarı vermek.
- g) Hakemlerin gözlem raporlarının ve hakem performans cetveli dosyalarının düzenli tutulmasını sağlamak,
- h) Hakemlerin kademe ve klasmanlarını belirlemek,
- i) Yabancı ülkelerde düzenlenen resmi ve özel yarışmalara gönderilecek hakem, hakem öğreticisi ile hakem ve yarışma gözlemcilerini tespit etmek,
- j) İl hakem kurulu ve il hakem temsilcisi atamak, İl hakem kurullarının çalışmalarını takip etmek, gerektiğinde kurulların toplantılarına katılmak ve bu kurulları denetlemek,
- k) İl hakem kurulları itiraz ve başvurularını incelemek ve en kısa zamanda bunları bir karara bağlamak,
- l) Hakemlerin başvuru dilekçelerini incelemek ve gerekli işlemleri yapmak,
- m) Oyun kuralları ile ilgili itirazlarda kesin karar vermek,
- n) Federasyon, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı birimler ile üniversitelerin yanı sıra diğer resmi ya da özel kurumların talepleri doğrultusunda halk oyunları yarışmalarına, etkinliklere, şöenlere, festivallere ve şenliklere hakem, hakem ve yarışma gözlemcisi, teknik sanat görevlileri ve MHK temsilcisi görevlendirmelerini yapmak,
- o) Yukarıda adı geçen tüm faaliyetlerde hakem görevlendirilmesine ek olarak, bu faaliyetlerle ilgili gerek görülmesi halinde bu yarışma, etkinlik, şöen, festival ve şenliklere uygun yeni kural, kriter ve/veya değerlendirme belgesi, tutanakları, talimatı, şartnameleri vb. hazırlamak.
- p) Hakem ve gözlemcilerin giyeceği kıyafet ve takacakları kokartları belirlemek, bunların kullanılmasını sağlamak,
- r) Görevlendirme yetkisi kendisinde bulunan müsabakalar ile ilgili, usulüne uygun yapılan itirazları değerlendirmek,
- s) Hakemlerin yarışma yönetimlerini takip etmek ve değerlendirmek için hakem gözlemciliği, organizasyonun talimatlara uygun yapıp yapılmadığını değerlendirmek için de yarışma gözlemciliği müessesesini düzenlemek, görevlendirmelerini yapmak,
- t) Görevlendireceği hakem gözlemcileri ve yarışma gözlemcileri tarafından düzenlenen hakem değerlendirme çizelgelerine göre ve yarışma sonuç tutanaklarına göre halk oyunları hakemlerinin yarışma yönetimlerini değerlendirmek,
- u) Hakemlik belgesine sahip olan kişileri, mevcut yapılan ve/veya yapılacak yarışma türlerine göre Yönetim kurulu kararı ile branşlara, dallara, kategorilere, ihtisaslara ayırmak ve eğitim programlarını teknik ve eğitim kurulu ile koordine ederek hazırlamak. Hakemleri bu hazırlanmış eğitim programından geçirdikten sonra, almış oldukları eğitimlerin sonucunda yazılı ve/veya sözlü sınav ve/veya performans değerlendirmelerini yaparak lisanslarını branşlarına, dallarına, kategorilerine, ihtisaslara göre yeniden düzenlemek,
- v) Gerekli durumlarda yukarıda belirtilen şartların oluşmadığı hallerde başhakemlik ve gözlemcilik görevlerini yapmak,
- y) Hakemlerin lisanslarının iptali için gerekli soruşturmayı yapmak ve öneri olarak Federasyon Yönetim Kuruluna sunmak,
- z) Federasyon Başkanının vereceği diğer görevleri yapmak.

MERKEZ HAKEM KURULUNUN GÖREV SÜRESİ

Madde (10). MHK' nın görev süresi 1(bir) yıldır. Görev süresi dolan MHK üyelerinin görevi Yönetim Kurulu tarafından yeni bir MHK teşekkül edene kadar devam eder. Şayet yeni MHK yapılmamış ise mevcut MHK görevine devam eder. Üyelerin görev süreleri aşağıdaki durumlarda sona erer.

- a) Federasyon Başkanının ve Yönetim Kurulunun görevden ayrılması,
- b) Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulu onayı,
- c) Üyelerin mazeret bildirmeden yılda üç toplantıya gelmemesi,
- d) Üyenin istifası.

MERKEZ HAKEM KURULU ALT KOMİTELERİ

Madde (11). MHK' nın görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirmesi için, MHK' nın önerisi ve Yönetim Kurulunun kararı ile alt komiteler kurulabilir. Alt Komiteler en az üç, en çok beş kişiden oluşur. Üyelerden biri komite başkanı olarak atanır. Alt komitelerin başkanları ve üyeleri MHK tarafından seçilerek kuruluş gerekçeleri, görev alanları ile görev, yetki ve sorumlulukları da belirtilmek suretiyle Federasyon Başkanının ve Yönetim Kurulunun onayına sunulur. Alt komitelerin teşkilatlanmaları, başkanlarının ve üyelerinin görev ve sorumlulukları, MHK tarafından hazırlanarak, Yönetim Kurulunca onaylanan, iç yönerge ve prosedür ile belirlenir. Alt komitelerin almış olduğu kararların uygulanabilmesi için MHK onayı gerekir. Aşağıda belirlenen alt komiteler dışında MHK ihtiyaç halinde yeni komiteler kurabilir.

a) Şikâyet ve İtirazları İnceleme Komitesi: Federasyonun hukuki mevzuatına uygun olarak, hakemlerle ilgili MHK' ya yapılan itiraz ve şikâyetler MHK' nın ön incelemesi sonucunda, Komiteye havale edilir. Komite, bütün itiraz ve şikâyetleri en kısa sürede neticelendirerek konu hakkında MHK' ya mütalaa sunar. Komiteden gelen görüş doğrultusunda da MHK' da oylama yapılarak karara bağlanır.

b) Yarışmaları İzleme ve Sonuçlarını Değerlendirme Komitesi: Gözlemci raporlarını, bilgi fişlerini ve yarışma sonuç tutanaklarını düzenli olarak işler, sezon içerisinde hakemin almış olduğu uyarı cezalarını "Hakem Performans Cetveli" ne işler ve MHK' ya rapor eder. Hakemlerin değerlendirme puanlarını ve yarışma sonuç tutanaklarını Federasyonun web sayfasından ilan eder. Gerekli hallerde MHK adına yarışmaları izler, raporlar tutar ve MHK' ya bildirir.

İL HAKEM KURULLARI VE İL YARIŞMALARI HAKEM GÖREVLENDİRMELERİ;

Madde (12). Faal hakem sayısı 10 ve üzeri olan illerde, Ekim-Aralık ayında yapılmış Hakem Vize Seminerine katılan ve vizesini yaptıran hakemler arasından MHK tarafından atanarak, İl Hakem Kurulu oluşturulur. İl yarışmalarının hakemleri, ilden atanır. İldeki hakem sayısı yeterli olmaması halinde il hakem kurulu il müdürlüğü aracılığı ile MHK'den hakem görevlendirmesi talebinde bulunur. Vize seminere katılan ve seminerde beyan ettikleri oyun yöre ve türüne göre vizesini yaptıran faal hakemler, Federasyon resmi internet sitesinden ilan edilecek olan "Hakem Yöre ve Tür Sınıflandırması Tablosu" nda belirtilir. İlan edilen bu tablodaki hakemler aynı zamanda o sezon için faal olan hakemlerdir. Yayınlanan hakem listesi dışında görevlendirme yapılamaz. İlan edilen liste ayrıca İl Müdürlüklerine resmi yazı ile bildirilir. İl Hakem Kurulu, hakem görevlendirmesine ilişkin oluşturduğu listeyi İl Müdürlüğü aracılığıyla Merkez Hakem Kurulu'nun onayını alarak yapar. Merkez Hakem Kurulu gerek görmesi halinde listeyi tamamen veya kısmen değiştirebilir. Aksi durumlarda yapılan yarışma, Federasyon nezdinde geçersiz sayılır ve takım bir üst basamakta yarışamaz. Bu yolla yapılmayan görevlendirmelere ilişkin olarak gerekli yasal işlem başlatılır. İl Hakem Kurulu'nun görevine MHK tarafından son verilir ve Federasyon Disiplin Kurulu'na sevk edilir.

İL HAKEM KURULU BULUNMAYAN İLLERDE HAKEM GÖREVLENDİRMELERİ

Madde (13). Faal Hakem sayısı 10'un altında olup, İl Hakem Kurulu atanamayan illerde, resmi ve/veya özel tüm kurum ve kuruluşların (MEB, Kültür Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı, Üniversite Sporları Federasyonu, Kredi ve Yurtlar Kurumu, Belediyeler vb.) düzenlediği yarışmalarda hakemlerin görevlendirilmeleri İl Müdürlüğünün talebiyle MHK tarafından yapılır. İl Müdürlükleri ismen hakem isteğinde bulunamazlar.

İL HAKEM KURULLARININ GÖREV SÜRESİ

Madde (14). İl Hakem Kurullarının görev süresi atanma tarihinden itibaren bir yıl olup, yenisi atanıncaya kadar görevine devam ederler. İHK, MHK tarafından atandıktan sonra göreve başlar. MHK tarafından atanan İl Hakem Kurulu Başkanı ve asil üyeler ile il hakem temsilcisi kendi illerinde düzenlenecek il içi (il ve ilçe yarışmalarında) yarışmalarda hakem olarak görev alamazlar.

DÜZENLEME KURULLARINDA İL HAKEM KURULUNUN TEMSİLİ;

Madde (15). Federasyonun ve/veya diğer resmi özel tüm kurum ve kuruluşların il düzenleme kurulu teşkili sırasında il hakem kurulu, ilgili talimatlara göre oluşturulamamış ise il hakem kurulu başkanı sıfatıyla İl Hakem temsilcisi düzenleme kurulunda görevlendirilir.

İL HAKEM KURULU ÜYELERİNDE ARANACAK NİTELİKLER;

Madde (16). İl Hakem Kurulu üyesi olabilmek için aşağıdaki nitelikler aranır.

- T.C. Vatandaşı olmak,
- Hakem olmak,
- En az lise mezunu olmak,
- Genel Müdürlük Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliğine ve/veya Federasyon Disiplin Talimatına göre suç sayılan bir fiilden dolayı, son beş yılda, bir defada altı aydan fazla veya toplam bir yıldan fazla süreyle ceza almamış olmak,
- Halk oyunları kulüplerinde üye, yönetici, idareci, antrenör, halk oyunları eğitmeni, halk oyunları çalıştırıcısı, halk oyunları usta öğreticisi, yöre oyunları öğreticisi, müzisyen veya sporcu olmamak,
- Her yıl sezon öncesi MHK tarafından düzenlenen hakem vize seminerine katılmış ve vizesini yaptırmış olmak,

İL HAKEM KURULLARININ ATANMASI

Madde (17). MHK tarafından vize seminere katılan hakemlerden 3 asil, 3 yedek olarak atanır

İL HAKEM KURULLARININ ÇALIŞMA USULLERİ

Madde (18). İl hakem kurulları eksiksiz toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Kararlar, karar defterine yazılır ve asıl üyelerce imzalanır. Merkez Hakem Kurulu, gerekli gördüğü hallerde il hakem kurulunun karar defterini denetler ve eksiklik varsa yazılı olarak uyarır.

İL HAKEM KURULUNUN İLK TOPLANTISI

Madde (19). İl Hakem Kurulu Başkanı ilk toplantıda üyeler arasından bir Başkan Yardımcısı ve bir Sekreter ataması yapar. Ayrıca üyeler arasında;

- Eğitim,
- Atama,
- Sosyal İşler konularından sorumlu ve yetkili olacakların görev bölümünü yapar. Üyeler, faaliyetlerinden dolayı Kurul Başkanı'na karşı sorumludurlar. Kurul Başkanı, gerekli gördüğü durumlarda üyeler arasında görev değişikliği yapabilir veya ek görevler verebilir.

İL HAKEM KURULUNUN DENETİMİ

Madde (20). Merkez Hakem Kurulu, ilgili talimatlar doğrultusunda görevlerini yerine getirmediğini tespit ettiği İl Hakem Kurulu'nu Federasyon Disiplin Kuruluna sevk eder.

İL HAKEM KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

Madde (21). İl hakem kurullarının görev ve yetkileri şunlardır:

- Bu talimatın 49. maddeleri kapsamında il yarışmalarına hakem görevlendirmesi yapmak,
- İl ve ilçedeki hakemlerin kimlik bilgilerini, görevlendirilmelerini, gözlemci raporlarını ve yönettikleri yarışmalarla ilgili bilgileri hakem dosyalarında bulundurmak ve düzenli tutmak,
- İl ve ilçedeki hakemlere aylık eğitim ve değerlendirme toplantıları yaparak hakemlerin gelişmesini sağlamak,
- İl ve ilçedeki hakem sayısı yetersiz olması halinde hakem kursu açılması için Merkez Hakem Kurulu'na teklifte bulunmak,
- Gözlemcilik görevi yapabilecekleri belirlemek, hakem ve gözlemciler ile ilgili işlemlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlamak,
- İlde kayıtlı hakemlerin listesini MHK'ye bildirmek,
- İl hakemliğinden bölge hakemliğine yükselmeye ilişkin kademe ve terfi şartlarını taşıyan hakemlerin dosyalarını hazırlamak ve en kısa sürede Federasyon'a göndermek,
- İl veya ilçede düzenlenen resmi ve özel yarışmalara hakem, başhakem ve yarışma gözlemcisi görevlendirmek, konuyla ilgili Merkez Hakem Kurulu'nun onayını almak,

Başhakem görevlendirmesi; ilde faal olmak kaydı ile kademe ve klasman olarak en üst seviyede olan hakem görevlendirilir. Birden fazla bu nitelikte hakem var ise ya da hakemlerin hepsi il hakemi kademesinde ise İHK başkanı inisiyatif kullanarak görevlendirme yapar.

- i) İl ve ilçe yarışmaları sırasında ortaya çıkabilecek kural hataları hakkında karar vermek, gerektiğinde Merkez Hakem Kurulu'na danışarak, usulüne uygun yapılmış itirazların kesin karara bağlanması için ilgili evrakları resmi yolla Federasyon'a göndermek,
- j) Bu Talimat hükümlerine aykırı hareket eden hakemler ile ilgili gerekli önlemleri alarak, gereği hususunda Merkez Hakem Kurulu'na bildirmek.

İL HAKEM KURULLARININ GÖREV SÜRESİ

Madde (22). İl Hakem Kurulunun görev süresi 1 yıldır. Görev süresi dolan İl Hakem Kurulu, yeni bir İl Hakem Kurulu atanana kadar görevine devam eder. Bu talimatın 23. ve 24. maddesindeki nedenlerden ötürü asıl üyeliği sona eren İl Hakem Kurulu üyesi yerine, MHK'nin belirleyeceği yedek üye kurul üyeliği görevini üstlenir. Asıl ve yedek üye toplam sayısı salt çoğunluk sayısının altına düşer ise, kurul münfesi olur ve bu tarihten itibaren bir (1) ay içerisinde yeniden atama yapılır.

İL HAKEM KURULU ÜYELİĞİNİN SON BULMASI

Madde (23). İl hakem kurulu üyelerinin görev süreleri aşağıdaki durumlarda sona erer;

- a) Federasyon Başkanının ve Yönetim Kurulunun görevden ayrılması,
- b) MHK Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulu'nun onayı,
- c) Üyelerin özürsüz olarak yılda üç toplantıya gelmemesi,
- d) Üyenin yazılı istifası,
- e) Kurulun görev süresinin bitmesi,
- f) Talimatın 16. maddesindeki niteliklerin kaybedilmesi,

İL HAKEM KURULU VE İL HAKEM KURULU BAŞKANININ GÖREVDEN ALINMASI İLE GÖREV YASAKLARI;

Madde (24). Aşağıdaki durumlarda; İl Hakem Kurulu Başkanı ile İl Hakem Kurulu, Merkez Hakem Kurulu Kararı ile görevden alınır ve Federasyon Disiplin Kuruluna sevk edilirler;

- a) Bu talimat hükümleri ile belirlenmiş esaslar dâhilinde hakem ve gözlemci olma hakkı kazanmamış kişilerin halk oyunları yarışmalarında görevlendirildiğinin MHK kararı ile sabit olması,
- b) Federasyon tarafından lisansları vize edilmemiş, faal olmayan hakem ve gözlemcilerin her türlü özel ve resmi yarışma, etkinlik, festival, şölen ve şenliklerde yarışmalarda görevlendirildiğinin MHK kararı ile sabit olması,
- c) Federasyon tarafından onaylanmamış her türlü özel ve resmi yarışma, etkinlik, festival, şölen ve şenliklerde hakem görevlendirmesinin yapılması,
- d) Uygulamada kasıt görülmesi halinde, kasıtlı davranış içinde bulunan üyeler eylemlerinden dolayı Federasyon Disiplin Kuruluna sevk edilirler, ceza almaları durumunda tekrar İl Hakem Kurulu üyeliğine ve MHK üyeliğine seçilemezler.
- e) İl hakem kurulu başkanı ve asil üyeleri, görev süresince kendi ilinde yapılan il içi yarışmalarda faal hakemlik yapamaz. Tespiti halinde Federasyon Disiplin Kuruluna sevk edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAKEM OLABİLME ŞARTLARI, HAKEM KADEME VE KLASMANLARI İLE HAKEM SEMİNERLERİ

HAKEMLERDE ARANACAK ŞARTLAR

Madde (25). Halk oyunları oyun kurallarına ve Federasyon tarafından hazırlanmış değerlendirme belgelerine göre, yarışmaları yönetmek (değerlendirmek) için hakemlerde aşağıdaki şartlar aranır;

- a) T.C. vatandaşı olmak,
- b) En az lise mezunu olmak,

- c) 28 yaşından küçük, 65 yaşından büyük olmamak, (Müktesep haklar korunmak şartı ile ve yarışma sisteminde olabilecek değişiklikler ve/veya başka nedenlerle belirtilen yaşlarda değişiklik yapılabilir.)
- d) Genel Müdürlük Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği'ne ve/veya Federasyon Disiplin Talimatına göre suç sayılan bir fiilden dolayı, son beş yılda, bir defada altı aydan fazla veya toplam bir yıldan fazla süre ile yarışmalardan men ve hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,
- e) Yarışmacı Topluluklarda Halk oyunları antrenörü, eğitmeni, Türk Halk Oyunları yöre oyunları öğreticisi (halk oyunları usta öğreticisi), halk oyunları çalıştırıcısı, giysi üretici ve satıcısı, kulüp mensubu (başkanı, yöneticisi, idarecisi, asıl-yedek üyesi, oyuncusu/sporcusu, müzisyeni vb.) olmamak,
- f) Türkiye Halk Oyunları Federasyonu'nun hakem seminerine katılmış olmak, Federasyon tarafından yapılan sözlü/yazılı sınavda başarılı olmak.

HAKEM KADEMELERİ VE KLASMANLARI

Madde (26). Hakem kademe ve klasmanları aşağıdaki gibi sınıflandırılır:

- a) İl Hakemi
- b) Bölge Hakemi
- c) Ulusal Hakem
  1. A Klasman Hakemi
  2. B Klasman Hakemi
  3. C Klasman Hakemi
- d) Uluslararası Hakem

Ulusal hakem kademesine yükselmiş hakemler arasında her yıl sezon öncesinde Merkez Hakem Kurulu tarafından klasman belirlenmesi yapılır. İl hakemi ve bölge hakemleri arasında klasman belirlenmesi yapılmaz. Klasmanlar A, B ve C şeklinde sınıflandırılır. Klasmanlar her yıl hakemin önceki sezondaki performansı baz alınarak yeniden belirlenir. Aynı sezon içerisinde hakem, klasman yükselmez ve klasmandan düşmez.

İL HAKEMLİĞİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

Madde (27). İl hakemliği için gerekli şartlar;

- a) En az lise mezunu olmak,
- b) En az bir ilin oyunlarını, oyunların müziklerini, İle ait giysilerini bilmek ve bunu beyan etmek,
- c) 28 yaşından küçük, 50 yaşından büyük olmamak,
- d) Kursun başlangıcındaki mülakat (ön yeterlilik) ve sonunda yapılacak yazılı sınavdan başarılı olmak,
- e) Diğer şartlar baki kalmak kaydıyla, Üniversitelerin Konservatuar Halk Oyunları Bölümlerinde kadrolu öğretim elamanı olarak görev yapanlarla bu bölümlerden (en az lisans düzeyinde) mezun olanlar; dosyalarını hazırlayıp komisyona sunmaları halinde mülakat (ön yeterlilik) ve alan derslerinden muaf tutulurlar. Yalnızca hakemlik derslerine katılarak yeterli puanı almaları halinde il hakemi olma hakkını elde ederler.

İL HAKEMLİĞİ İÇİN GEREKLİ BELGELER

Madde (28). İl hakemliği için gerekli belgeler;

- a) Eksiksiz doldurulmuş başvuru formu,
- b) Noter tasdikli öğrenim belgesi (Diploma) veya öğrenci belgesinin aslı,
- c) Noter tasdikli nüfus cüzdan örneği veya vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- d) 3 adet vesikalık fotoğraf,
- e) Federasyon tarafından belirlenen kurs katılım ücreti dekontu,
- f) Sabıka kaydı (6 aylık),
- g) Sağlık raporu,
- h) En az bir ilin oyunlarını, oyun müziklerini ve giysilerini bilmek ve bunu yazılı olarak beyan etmek.

İL HAKEMİ GÖREV VE YETKİLERİ

Madde (29). İl hakemleri sadece hakem kurslarına müracaatlarında bildirdikleri kendi türü ve/veya yöreye ait il yarışmalarında değerlendirme yapmaya yetkilidir. Kendi türleri ve/veya yöreleri dışında yarışmalarda görevlendirilerek değerlendirme yaparlarsa, tespiti halinde ilgili yarışma geçersiz sayılır, bu görevlendirmeyi yapanlar ile görevi kabul edenler hakkında Federasyon Disiplin Kurulunca işlem yapılır.

BELGE DEĞERLENDİRMESİ MÜLAKAT (ÖN YETERLİLİK SINAVI)

Madde (30). Adaylar; hakemi olacağı il ile ilgili yetkinliği ve yeterliliğini belirten dosyayı (5 nüsha) “Ön Yeterlilik Değerlendirme Komisyonuna” sunulmak üzere hazırlamak zorundadır. Aday hazırlayacağı dosyada halk oyunları ile ilgili bu güne kadar yapmış olduğu tüm çalışmalarını ve de almış olduğu belgeleri sunacaktır. (Teşekkür, takdir, katılım belgeleri vb. ile ayrıca referanslar da konulabilir.) Dosya içerisinde sunulacak belgelerin fotokopilerinin yanında asılları da getirilecek, inceleme sonrası belgelerin asılları kişiye iade edilecektir. Kursa katılmak isteyen adayların başvuru esnasında belgeleri komisyon tarafından incelenir. İnceleme sonucunda durumu uygun bulunan adaylar, kursun düzenleneceği merkezde Mülakat (Ön Yeterlilik) sınavına alınırlar. Mülakat sonunda komisyondan 50 ve üzeri not alan adaylar kursa katılma hakkı elde eder. Kursa katılması uygun olan adaylar, komisyon kararıyla ilan edilir.

İL HAKEMLİĞİ KURSU UYGULAMALARI VE SINAV ŞEKLİ

Madde (31). Kursun açıldığı merkezde dersler teorik olarak işlenir. Kursun sonunda teorik sınav yapılır. Adayın kursa kabul anında yapılan mülakat (ön yeterlilik) sınavından almış olduğu puanı, uygulama puanı olarak değerlendirilir. Aday her iki sınavdan da 50 ve üzerinde not almak zorundadır. Herhangi birinden 50’ nin altında not alan aday başarısız sayılır. Sınavların katkı derecesi (Teorik % 50, Uygulama % 50) şeklindedir. Teorik ve uygulama sınavının sonucunda 50 ve üzeri not alanlar il hakemi olma hakkını elde eder.

1-Mülakat (Ön Yeterlilik) Uygulama Sınavı: Aday kurs öncesi komisyona hakemlik belgesini almak istediği ilin oyunlarını, müziklerini ve giysilerini ayrıntılarıyla uygulamalı olarak gösterir. Dosyası incelenir ve aday komisyon tarafından değerlendirilir. Komisyon üyelerinin puanlarının ortalaması adayın uygulama notunu belirler.

2-Teorik Sınav: Kursun bitiminde MHK ve/veya ilgili kurullar tarafından hazırlanan ve kurs süresince anlatılan teorik ders içeriklerinden oluşan sınav soruları, sınav sırasında ve yerinde, sınava katılanların huzurunda MHK denetiminde adaylara dağıtılır. Sınav bitiminde toplanan sınav kâğıtları sınav komisyonu tarafından değerlendirilerek adayın teorik sınav notu belirlenir. Kursa katılan bütün adayların sınav sonuçları ve sınav evrakları Federasyon’a gönderilir. Federasyon tarafından sonuçlar ilan edilir. İl hakemi olma hakkını elde eden adaylar bu kademedeki görev yaparlar.

HAKEMLİK GÖREVİNE ARA VERME

Madde (32). Herhangi bir nedenle hakemlik görevine ara vermek isteyen hakemler Hakem Vize Semineri öncesi durumlarını buldukları İl Müdürlüğü aracılığı ile yazılı olarak Federasyona bildirirler. Hakemliğe ara verme süresi azami olarak 3 yıldır. Federasyona direkt yapılan başvurular dikkate alınmaz. Tekrar Hakemlik yapmak isteyen Ulusal Hakemler seminer ve sınava yeniden tabi tutulurlar. Başarılı olanlar, C Klasmandan göreve devam ederler. Hakemliğe ara veren İl ve Bölge Hakemleri ise tekrar Hakemlik yapmak istedikleri takdirde vize seminer ve sınavına tabi tutulduktan sonra ara verdikleri Kademedeki Hakemlik görevine devam ederler. 3 yıl üst üste vize yaptırmayan Hakem ve Gözlemcilerin Lisansları iptal edilir.

HAKEM LİSANSI VE LİSANSLARIN VİZESİ

Madde (33). Hakem lisansları Federasyonca verilir. Geleneksel (Düzenlemeli) ve Geleneksel (Düzenlemesiz) dal yarışmalarında görev alacak hakemler, hangi dalda görev almak istediklerini seminere katılacakları başvuru formunda belirtmek zorundadırlar. Hakemlik lisansı vizesi için her

yıl MHK tarafından açılan Hakem Vize Seminerine katılan hakemlerin seminer bitiminden sonra, genellikle Aralık ayının sonunda ve/veya Federasyon'un belirlediği tarihe kadar Federasyon'a yazılı olarak müracaat etmeleri gerekir. Müracaat eden hakemlerin lisansları MHK tarafından vize edilir. Hakemlik lisansının vizesini yaptırmayanlara yarışmalarda ve il hakem kurullarında görev verilmez. Hakemler, lisansını her yıl vize ettirmiş olmaları şartıyla yarışmaları değerlendirmeye yetkili kişilerdir. Hakemlerin bir yarışmayı değerlendirebilmeleri için Merkez Hakem veya İl Hakem Kurulu tarafından görevlendirilmeleri gerekmektedir. Federasyon yeni lisans ve vize bedellerini her sezon ilan eder. Hakem ve Gözlemci Seminerlerinde Öğretim Görevlisi olarak görev alan hakemler (ders verdikleri yıl) sınavlardan muaf olup, vize ücretini yatırmak şartıyla vizeleri yapılmış olur.

HAKEM LİSANSLARININ VİZE ŞARTLARI

Madde (34). Lisansların vizesinde aşağıdaki şartlar aranır;

- Federasyon tarafından yapılan Hakem Vize Seminerine katılmak,
- Seminer sınavına girmek, (MHK eski üyeleri ve öğretim görevlisi olarak görev alan hakemler hariç)
- Vize bedelini yatırmak,

HAKEM LİSANSLARININ YENİLENMESİ

Madde (35). Hakem lisansları, hakem terfi ettikçe yenilenir. Lisansını kaybeden hakemlerin yeni lisansı hakeme ait yeterli bilgilere göre yazılmış dilekçelerinin resmi yolla Federasyon'a ulaşması halinde verilir.

İL HAKEMİ

Madde (36). Belge aldıkları türün ve/veya yörenin ya da kişisel beyanında belirtmiş olduğu türün ve/veya yörenin yarıştığı yarışmalarda görev alan, her yıl sezon öncesi yapılan hakem vize seminerine katılarak, belgelerini vize ettirmiş olan, yalnızca il ve ilçe yarışmalarında görev alan hakemlerdir.

BÖLGE HAKEMİ

Madde (37). Bu Talimattaki şartları yerine getirerek MHK tarafından Bölge Hakemi kademesine terfi ettirilmiş olan hakemlerdir.

ULUSAL HAKEM

Madde (38). Federasyon tarafından açılmış olan kurs, seminer ve eğitim programlarını başarıyla tamamlamış ve MHK tarafından kademesi ulusal hakem olarak belirlenmiş hakemlerdir.

ULUSAL HAKEM KLASMAN BELİRLEME KRİTERLERİ

Madde (39).

1.Ulusal Hakem Klasmanları;

A Klasman Hakemi: Görev aldığı sezondaki performans notu, hakem vize seminer notu ve MHK' nın değerlendirmesiyle 81-100 puan aralığında kalan hakemlerdir.

B Klasman Hakemi: Görev aldığı sezondaki performans notu, hakem vize seminer notu ve MHK' nın değerlendirmesiyle 70-80 puan aralığında kalan hakemlerdir.

C Klasman Hakemi: Görev aldığı sezondaki performans notu, hakem vize seminer notu ve MHK' nın değerlendirmesiyle 55-69 puan aralığında kalan hakemlerdir.

Ulusal hakemler kendi içerisinde klasmanlara ayrılırlar. Klasman belirleme kriterleri tablosu aşağıdaki gibidir:

KLASMAN BELİRLEME KRİTERLERİ ÖLÇÜT KATKI DERESESİ

Performans Puanı

Sezon içerisinde almış olduğu görevlerdeki başarı düzeyine göre belirlenir: % 40

Kurs/Seminer Sınav Puanı Hakem Vize Seminerinden almış olduğu puan: % 40

MHK Değerlendirme Puanı Gözlemci raporları ve MHK kararı: % 20

KLASMANA GİREMİYEN HAKEMLER

Madde (40). Hakem klasman belirleme kriterlerinden yeterli puanı alamamış (55 puanın altında alan) hakemlerdir. Klasmanlar belirlenirken bir önceki sezonda görev almamış, dolayısıyla performans notu belirlenememiş olan Ulusal Hakemler vize seminerine katılıp belgesini vize ettirmeleri halinde ilgili sezonda C klasmanda görev yaparlar. Klasmana giremeyen hakemler yalnızca kişisel beyanlarında belirttikleri ilin il yarışmalarında görev alırlar.

ULUSLARARASI HAKEM

Madde (41). Yarışma kural ve kriterlerinin Federasyon tarafından belirlendiği, Federasyon tarafından açılmış olan kurs, seminer ve eğitim programlarını başarıyla tamamlamış, her yıl sezon öncesi yapılan hakem vize seminerine katılmaları ve belgelerini vize ettirmeleri şartıyla MHK tarafından hakem atamasının yapıldığı uluslararası yarışmalarda görev alan hakemlerdir.

HAKEMLİK KADEME TERFİ ŞARTLARI

Madde (42). Bölge, Ulusal ve Uluslararası Hakem kademeleri belirli şartlara göre terfi ettirilir.

a) Bölge Hakemliğine Terfi Şartları; İl hakemi olarak bu kademedeki en az 3 resmi müsabakada faal hakem olarak görev yapmış olan hakemler, bölge hakemliğine terfi için bir dilekçe, iki adet fotoğrafla İl Müdürlüğü aracılığıyla Federasyon'a başvururlar. MHK hakemin görev almış olduğu yarışmalardaki performansını, seminerlerde almış olduğu notları dikkate alarak kademe atlama şartlarını yerine getirmiş olan hakemleri belirler. MHK bu durumda olan hakemleri 2 günlük kademe atlama eğitim seminerine ilanla davet eder. Seminerde hakem, Türk Halk Oyunları oyun türlerinden (Halaylar, Barlar, Zeybekler, Karşılamalar, Horonlar, vb.) kendi uzmanlık alanına giren oyun türünün bütün karakteristik özelliklerini ve türün içerisinde sınıflandırılan yörelerin oyunlarını, müziklerini ve giysilerini bilmek zorundadır. Hakemlerin terfi edebilmesi için; Oyun zorunlu olup, Giysi ve ya Müzik eğitim seminerlerinden en az birine katılması gerekmektedir. Seminerin sonunda yapılan sınavda (yazılı-sözlü-uygulamalı) 100 üzerinden 60 puan alanlar MHK'nın teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile Bölge Hakemi Kademesine terfi ederler.

b) Ulusal Hakemliğe Terfi Şartları; Bölge hakemi olarak bu kademedeki en az 3 resmi müsabakada görev yapmış olan hakemler ulusal hakemliğe terfi için bir dilekçe ve iki adet fotoğrafla Federasyon'a başvururlar. MHK hakemin görev almış olduğu yarışmalardaki performansını, seminerlerde almış olduğu notları dikkate alarak kademe atlama şartlarını yerine getirmiş olan hakemleri belirler. MHK bu durumda olan hakemleri 2 günlük kademe atlama eğitim seminerine ilanla davet eder. Seminerde hakem Türk Halk Oyunları oyun türlerinden (Halaylar, Barlar, Zeybekler, Karşılamalar, Horonlar, vb.) oyun türlerinin karakteristik özelliklerini ve türün içerisinde sınıflandırılan illerin oyunlarını, müziklerini ve giysilerini bilmek zorundadır. Hakemlerin terfi edebilmesi için; giysi, oyun, müzik ve sahne eğitim seminerlerinden en az farklı alandaki iki tanesine katılması gerekmektedir. Seminerin sonunda yapılan sınavda (yazılı-sözlü-uygulamalı) 100 üzerinden 60 puan alan hakemler MHK'nın teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile Ulusal Hakem Kademesine terfi ederler. Yapılan sınavlarda başarısız olanlar bir sonraki seminerde aynı değerlendirmeye tabi tutulurlar.

c) Uluslararası Hakemliğe Terfi Şartları; Ulusal hakem olarak bu kademedeki 4 yıl görev yapmış olan hakemler uluslararası hakemliğe terfi için bir dilekçe ve iki adet fotoğrafla Federasyon'a başvururlar. MHK; hakemin görev almış olduğu yarışmalardaki performansını, seminerlerde almış olduğu notları dikkate alarak kademe atlama şartlarını yerine getirmiş olan hakemleri belirler. MHK, bu durumda olan hakemleri 2 günlük kademe atlama eğitim seminerine ilanla davet eder. Hakemlerin terfi edebilmesi için; giysi, oyun, müzik ve sahne eğitim seminerlerinin tamamını almış olması gerekmektedir. Uluslararası hakemliğe aday olanlar 5 ayrı ülke oyunlarının karakteristik yapısını ortaya koyan derleme ya da araştırma projelerini Federasyon'a teslim etmek zorundadırlar. Uluslararası hakem adayları yapılacak seminer sonrası alan ve yabancı dil (KPDS ve ÜDS sınavlarında belirlenmiş olan yabancı diller) sınavından 100 üzerinden 70 almak zorundadırlar. KPDS veya ÜDS'den 50 ve üzeri puan alanlar dil sınavından muaf tutulurlar. Uluslararası hakem adaylarının MHK'nın performans değerlendirme kriterlerine göre yeterli seviyede bulunması gerekir.

YARIŞMA DALLARINA GÖRE HAKEM SINIFLANDIRMALARI

Madde (43). Hakemler yarışma dalları olan; Geleneksel (Düzenlemesiz) Dal ve Geleneksel (Düzenlemeli) Dal olarak iki grupta aşağıdaki gibi sınıflandırılırlar:

a) Geleneksel (Düzenlemesiz) Dal Hakemleri: Bilinen ve kabul görmüş en eski şekli ile yöresel karakteristik özellikleri, yöre formuna uygun şekilde icra eden toplulukları değerlendiren hakemlerdir. Hakem sınıflandırmalarında hakemlerin kendi beyanları esas alınır. Ancak, Hakem Vize Seminerinde yarışma dallarına yönelik performans değerlendirmesinden yeterli puanı almak şarttır.

b) Geleneksel (Düzenlemeli) Dal Hakemleri: Oyun, müzik ve giysi anlamında yöresel özellikleri taşıyan, ancak sanatsal ve estetik bakımdan antrenörün yorumuna izin verilen, oyunun değişik formlarını sahne kurallarına uygun olarak icra eden toplulukları değerlendiren hakemlerdir. Hakem sınıflandırmalarında hakemlerin kendi beyanları esas alınır. Ancak, Hakem Vize Seminerinde yarışma dallarına yönelik performans değerlendirmesinden yeterli puanı almak şarttır.

MEVCUT ULUSAL VE BÖLGE HAKEMLERİNİN DURUMU

Madde (44). Hakemler bu Talimat yürürlüğe girdiği tarihten itibaren her yıl düzenlenecek olan vize ve bölge seminerlerine katılmak, bilgilerini güncellemek, ayrıca uzmanlık alanlarını belirlemek zorundadır. Hakemlerin kademe, klasman ve sınıflandırmaları performansları ve sınav sonuçlarıyla yeniden belirlenecektir. Mevcut hakemler, Federasyon tarafından belirlenmiş bölgelerden en iyi bildikleri ve en iyi değerlendirme yapabilecekleri sadece 1 (bir) bölgeyi seçip il müdürlükleri aracılığı ile Federasyon'a yazılı ve onaylı bir şekilde vize seminerinden önce beyan etmek zorundadırlar. Beyanda bulunmayan ve birden fazla beyanda bulunan hakemler, seminere kabul edilmez ve hiç bir yarışmada görev alamazlar.

HAKEM SEMİNERLERİ

Madde (45). Hakemlerin faal olabilmeleri, halk oyunları alanında kendilerini geliştirmeleri ve yapılacak kural ve kriterlerdeki değişikliklere uyum sağlayabilmeleri için seminerler düzenlenir.

a) Hakem Vize Seminerleri: Sezon öncesi belirlenen ve ilan edilen tarihlerde bir veya birden fazla merkezde ya da illerde, aynı veya farklı tarihlerde yapılan ve hakemlerin faal hakem olabilmeleri, kademe ve klasmanlarının belirlenmesi için katılımı zorunlu olan seminerlerdir. Seminerlerde dil birliğinin oluşturulabilmesi için; yarışma sezonunda uygulanacak kurallar, hakemlik bilgisi ve uygulamaları, talimatlar, şartname, prosedür, mevzuat ve değişikliklerle ilgili bilgiler verilir. Tüm kademe ve klasmandaki hakemler bu seminere katılmak zorundadır. Seminere katılmayan hakemler ilgili sezonda Faal Olmayan Hakem olarak değerlendirilir. Hiçbir yarışma, festival, etkinlik vb. faaliyetlerde hakem olarak görev yapamaz, İl Hakem Kurullarına seçilemez, atanamaz. Hakem Vize Semineri sonunda yapılan sınav ve/veya performans değerlendirme sınavına katılmayan hakemler seminere katılmamış sayılırlar. Bu hakemlere seminerlere katılmamış hakemlere uygulanacak müeyyideler uygulanır. Bu seminer sınavından en yüksek puanın % 30' undan düşük puan alan hakemler başarısız sayılırlar. O yıl içerisinde hiçbir (İlçe, İl, Grup, Final) yarışmada görev alamazlar. Buna göre vize seminerine katılmadan dolayısı ile vizesini yaptırmadan görev alan ve bu hakemlere görev veren kişiler Federasyon Disiplin Kurulu'na sevk edilir.

b) Mazeret Seminerleri: Her yıl açılacak Hakem Vize Seminerine mazeretleri nedeni ile katılamayacak ve/veya katılmayan hakemler için MHK' nın uygun göreceği tarih ve yerde açılacak olan seminerlerdir. Seminerlere katılamayacak hakemler, seminer öncesi mazeret dilekçelerini il müdürlükleri aracılığı ile Federasyon'a iletmek zorundadırlar. MHK, mazeret seminerlerini açıp açmamakta serbesttir.

c) Bölge Seminerleri: Vize seminerine katılmış, seminerde başarılı olmuş ve vizesini yaptırmış olan hakemlerin, grup ve final yarışmalarında görev alabilmeleri için katılımı zorunlu olan seminerlerdir. Seminerler grup yarışmalarından önce belirlenen ve ilan edilen tarihlerde bir veya birden fazla merkezde, aynı veya farklı tarihlerde yapılabilir. Hakemler vize seminerinde kişisel

beyanıyla belirlemiş olduğu ilin sınıflandırıldığı oyun türünün bölge seminerine katılacaklardır. Bu seminerlerde; oyun türünün karakteristik özellikleri ve o türün içerisinde sınıflandırılan yörelerle ilgili ayrıntılı eğitim verilecektir. Bu seminer sonunda yapılan sınavdan 100 puan üzerinden 50 ve üzeri puan alan hakemler başarılı sayılacaklardır. Hakemler, seminerine katıldıkları türün yarıştığı gruplarda görevlendirilirler. Final yarışmaları karma olduğundan MHK; hakemlerin performanslarına, kademe ve klasmanlarına bakarak hakem ataması yapacaktır.

d) Eğitim Seminerleri: Katılımı zorunlu değildir. Ancak katılım, hakemlerin kademe yükselmesinde ve klasmanlarının belirlenmesinde etkilidir. Türk Halk Oyunları hakkında genel anlamda teorik ve uygulamalı olarak;

Oyun Eğitimi Semineri; Hareket analizi, halk oyunlarındaki adımların karakteristik yapıları, yöresel ve bölgesel özellikler vb.

Müzik Eğitim Semineri; Temel müzik bilgisi, makam ve yöre özellikleri, ritim bilgisi, çalgılar ve orkestrada kullanım şekilleri, partiyon dağılımı, çok seslilik vb.

Giysi Eğitim Semineri; Geleneksel giyim kültürü, kostüm, makyaj, takı, aksesuar vb.

Sahne Bilgisi Eğitim Semineri; Sahne kullanımı ve sahneleme teknikleri, koreografi, sahne tasarımı, ışık tasarımı vb. konularda hakemlere eğitim verilmesini amaçlayan seminerlerdir.

Geleneksel (Düzenlemesiz) Dal Hakem Eğitim Semineri; Hakemlerin belirtilen Dal'da bilgi, görgü ve becerilerin artırılmasına yönelik yapılan seminerlerdir. Geleneksel (Düzenlemesiz) Dal Hakemliği yapacak hakemlerin sınıflandırmalarının yapılabilmesi ve yetkin oldukları dalda görevlendirilebilmeleri için belirtilen seminere katılmaları gerekmektedir.

Geleneksel (Düzenlemeli) Dal Hakem Eğitim Semineri; Hakemlerin belirtilen Dal'da bilgi, görgü ve becerilerin artırılmasına yönelik yapılan seminerlerdir. Geleneksel (Düzenlemeli) Dal Hakemliği yapacak hakemlerin sınıflandırmalarının yapılabilmesi ve yetkin oldukları dalda görevlendirilebilmeleri için belirtilen seminere katılmaları gerekmektedir.

e) Bölge Eğitim Semineri: Katılımı zorunlu değildir, ancak katılım sonucunda hakem kademe yükselmesinde ve klasman belirlemede etkili seminerlerdir. Türk Halk Oyunlarının oyun türleri hakkında teorik ve uygulamalı eğitimlerin verildiği seminerlerdir.

f) Kademe Atlama Semineri: Hakemlerin bir üst kademeye terfi için müracaatları sonucunda açılacak olan seminerlerdir. Kademe atlama şartlarını yerine getirmiş olan hakemler, bu seminerlere davet edilirler. Hakemlerin gerekli şartları oluşturduğuna dair yapılacak olan ölçme ve değerlendirmenin dışında 2 günlük eğitim seminerinin sonunda yapılan sınavda (yazılı-sözlü, uygulamalı) 100 üzerinden 60 puan alan hakemler MHK' nın teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile bir üst kademeye terfi ederler.

ESKİ VE YENİ MERKEZ HAKEM KURULU ÜYELERİNİN SEMİNERE KATILIM ŞARTLARI

Madde (46). Görevdeki MHK üyelerinin işbu kurs ve/veya seminerlere katılma zorunluluğu ve performans değerlendirme ve/veya sınavlara girme zorunlulukları yoktur. Görevleri süresince faal hakem sayılırlar. MHK üyeleri, görevleri bittikten sonra hakemlik yapmak istemeleri durumunda seminerlere katılmak zorundadırlar. Ancak sınavlardan muafırlar. MHK eski üyeleri ilk yıl A klasman hakem olarak görev alırlar. Daha sonraki yıllarda yarışmalardaki performansları üzerinden klasmanları yeniden belirlenir.

HAKEM KURS VE SEMİNERLERİN YÖNETİMİ

Madde (47). MHK ve Eğitim Kurulu koordinasyonunda planlanır, programlanır, öğretim elemanları ile hakem eğitmenleri atamaları yapılır ve yürütülür. MHK, hakem eğitimlerine yönelik alan bilgisi ihtiyaçlarını ve diğer kurumların farklı türlerdeki yarışma taleplerini tespit ederek Eğitim ve Teknik Kurul ile koordineli olarak programlar yapar. MHK ve Eğitim Kurulu, görevlendirilen öğretim elemanları ve hakem eğitmenlerinin, program-kurs-seminer koordinasyonunu sağlayarak eğitim çalışmalarını yapar.

SEMİNER DERSLERİ VE ÖĞRETİM ELEMANLARI

Madde (48). Derslerin içerikleri, MHK ve Eğitim Kurulu tarafından hazırlanır. Yarışma kategorilerine göre yeniden programlanabilir ve değiştirilebilir. Uygulama derslerini verecek eğitimciler akademik kadrolardan oluşturulur, gerektiğinde yöresinde uzman olarak kabul edilen kişiler görevlendirilebilir. Teorik derslerde görevlendirmeler, alan ile ilgili akademik kadrolardan yapılır. Seminerlerde eğitim verecek olan öğretim elemanları ve uzmanlar, uygulanacak eğitim programı hakkında bilgilendirilmek ve ortak dil kullanımı için, seminerlerden önce en az bir kez Federasyon'un belirleyeceği bir yerde toplanırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HAKEM GÖREVLENDİRMELERİ VE YARIŞMA YÖNETİMİ İLE İLGİLİ ESASLAR

HAKEM GÖREVLENDİRMELERİ

Madde (49). Hakem görevlendirmeleri İHK ve MHK tarafından aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) İl Yarışmalarında Hakemlerin Görevlendirilmesi: Ekim-Aralık aylarında Federasyon tarafından bir sonraki sezon yarışmaları için yapılan Hakem Vize Seminerlerine katılan ve vizesini yaptırmış hakemler arasından; il yarışmalarına hakem ataması İl Hakem Kurulları tarafından, il hakem kurulu oluşturulamamış ise İl Müdürlüğünün Federasyon'dan talebi ile MHK tarafından,

b) Grup-Final Yarışmalarında Hakemlerin Görevlendirilmesi: Bölge seminerine katılan ve seminer sonunda yapılan sınavda başarılı olan hakemler arasından; grup ve final yarışmalarına hakem görevlendirmeleri MHK tarafından yapılır.

ZORUNLU HALLERDE HAKEM GÖREVLENDİRİLMESİ, DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE DİNLENDİRME

Madde (50).

a) İl, grup ve final yarışmalarında görevlendirilmiş hakemler yarışmaya her ne sebep olursa olsun gelmemiş ve/veya gelememiş ise yarışmaların aksamaması için "Hakem Görevlendirmelerinde Dikkat Edilecek Hususlar" başlıklı maddesi hükümleri uygulanacaktır. Buna rağmen yarışmanın yapılmasına engel var ise o ilden veya çevre illerden MHK Başkanı'nın yazılı ya da sözlü görüşü alınmak kaydı ile görevlendirme yapılır. Her türlü özel, resmi kurum ve kuruluşların yarışma, etkinlik, festival, şölen ve şenliklerinde hakem seminerine katılmayan ve vizesini yaptırmamış hakemlere kesinlikle görev verilmez ve bu hakemler görev alamazlar. MHK, herhangi bir şeye bağlı kalmaksızın hakemlere görev verip vermemekte serbesttir. Hakem görevlendirmeleri, bu Talimat hükümleri ve Yarışma Şartnamesi'nde belirtilen kurallara göre yapılır.

b) Performansı düşük olan hakemler, Merkez Hakem Kurulu tarafından geçici süre dinlendirilebilir. Gerek görüldüğü takdirde, o yarışmada bulunan görevli Merkez Hakem Kurulu üyesi ve/veya Federasyon temsilcisi tarafından, görevli hakemlerde de değişiklik yapılabilir. Bu durumda yapılan yarışmanın grup ve/veya final yarışması olmasına bakılmaksızın, yarışmanın yapıldığı ildeki vizesini yaptırmış hakemlere veya yarışma sırasında hazır bulunan diğer hakemlere görev verilebilir.

HAKEM GÖREVLENDİRMELERİNDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Madde (51). Hakem görevlendirmelerinde dikkat edilecek hususlar şunlardır;

a) Tüm yapılacak olan yarışmaların hakemleri Merkez Hakem Kurulunca, herhangi bir nedenle kurulun görevi sona ermiş ve/veya kurul istifa etmiş ise, yenisi kuruluncaya kadar Federasyon Başkanı tarafından görevlendirmeler yapılır.

b) Federasyon'un düzenlediği yarışmalar dışında diğer kurum ve kuruluşların düzenlediği yarışmalara düzenleyici kurum ve kuruluşlarla yapılan protokol çerçevesinde Merkez Hakem Kurulunca hakem görevlendirilir.

YENİ OLUŞTURULACAK YARIŞMA DALLARI/TÜRLERİ HAKEM KURSLARI VE GÖREVLENDİRMELERİ

Madde (52). Yarışma sisteminde ve/veya türlerinde değişiklik olması halinde mevcut hakemler veya yeni açılacak kursa katılmak isteyen kursiyerler kursa alınacak ve sınava tabii tutulacaklardır. Bu kurs ve sınavda başarılı olan hakemlerin veya kursiyerlerin yeni sistemdeki yarışmalarda görev almak üzere hakem lisansları ve klasmanları yeni yarışma sistemine göre vize edilecektir.

MEVCUT YARIŞMA SİSTEMİNDE HAKEMLERİN SEMİNER VE KURLARA KATILIMI

Madde (53). Mevcut yarışma sistemine göre, bu talimatın "Yarışma Dallarına Göre Hakem Sınıflandırmaları" başlıklı 43. maddesi gereğince hakemler Geleneksel (Düzenlemesiz) ve Geleneksel (Düzenlemeli) Dal hakemi olarak sınıflandırılacak ve bu dallara uygun seminer ve kurslara çağırılacaklardır. Dallarıyla ilgili seminer ve kurslara katılan hakemler, kademe ve klasmanlara bakılmaksızın Geleneksel (Düzenlemesiz) ve Geleneksel (Düzenlemeli) Dal hakemi olarak ayrılacak ve yarışmalarda bu şekilde görevlendirileceklerdir.

YARIŞMA ŞARTNAMESİNİN FEDERASYON'A İBRAZİ

Madde (54). Federasyon'un koordinasyon halinde bulunduğu kurum ve kuruluşlar, sezon içerisinde farklı bir kategoride yarışma düzenlemek istedikleri hallerde hakem vize seminerleri başlamadan en az 1 ay önce Federasyon'a yarışma şartnamelerinin bir örneği ile müracaat etmek zorundadırlar. Aksi takdirde bu tür talepler karşılanamaz. Yapılan müracaatlar, ilgili kurullar tarafından incelenip ilgili kurum ve/veya kuruluşa bilgi verilir. Daha sonra bu yarışmaların şartnamelerine göre hakemlerin eğitimleri yapılır. Ancak, seminer dönemi bitmiş ise ilgili kurum ve/veya kuruluşların talepleri yerine getirilemez. Bu tür durumlarda talep edilen yarışmalara hakem görevlendirmesi yapılmaz.

HAKEMLERİN DENETİMİ

Madde (55). Federasyonca düzenlenen resmi ve özel yarışmalar ile diğer yarışmalarda hakem olarak görev yapanlar, Merkez Hakem Kurulu tarafından görevlendirilecek hakem gözlemcileri vasıtasıyla denetlenir, değerlendirilir. Hakemler, kurum menfaatlerini korumak ve görevleri gereği ön görülen ödev ve sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdürler.

HAKEM KIYAFETLERİ

Madde (56). Hakemlerin kıyafetleri, Merkez Hakem Kurulu tarafından belirlenir. Hakemler, sınıflarına göre belirlenen kokartları takarlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

CEZALAR VE İTİRAZLAR

HAKEMLERİN DİSİPLİN KURULUNA SEVKİNDE UYGULANACAK USUL VE ESASLAR

Madde (57). Hakemlerin eylemleri, önce Merkez Hakem Kurulunca incelenir ve düzenlenen rapor, Federasyon Yönetim Kurulunda görüşülür. İl yarışmalarında görevli hakemler hakkındaki sevk işlemleri, ilgili İl Hakem Kurulunun önerisi üzerine Merkez Hakem Kurulunca yapılır. İl Hakem Kurulu' nun olmadığı illerde bu işlem Yarışma Gözlemcisi ve Hakem Gözlemcisinin raporu doğrultusunda Merkez Hakem Kurulu tarafından direkt olarak gerçekleştirilir.

CEZAYI GEREKTİRİR FİİL VE DAVRANIŞLAR

Madde (58). Merkez Hakem Kurulu, aşağıdaki hallerde hakemlerin yaptıkları davranışlara ilişkin gerekli incelemeleri yapar, gerekli gördüğü hallerde hakemlere yazılı uyarı cezası verebilir. Hakemlerin benzer hataları tekrarlaması halinde, MHK' nın önerisi ve Yönetim Kurulu' nun onayı ile Federasyon Disiplin Kurulu' na sevki yapılır.

- a) Hakemin gerçeğe uygun olmayan rapor düzenlemesi veya olayları gizleyerek rapor vermekten kaçınması halinde,
- b) Hakemlerin, kendilerinin ve başkalarının değerlendirdiği yarışmalar hakkında yazılı veya sözlü açıklamalarda bulunması durumunda,
- c) Her ne sebeple olursa olsun yarışmalarda diğer hakemlerin vermiş oldukları kararları ve/veya sonuçları alenen tartışmak, eleştirmek, yarışmacıları tahrik etmek, Merkez Hakem Kurulu'nun izni olmadıkça basına bilgi ve demeç vermesi durumunda,
- d) Merkez Hakem Kurulu'nun önerisi Yönetim Kurulu'nun onayı olmadan yurt içi ve yurt dışında diğer kurum ve kuruluşların düzenlediği resmi veya özel yarışma, festival, şenlik, etkinlik ve turnuvalarda görev alması durumunda,
- e) Görevlerinde gizlilik esasına uymamak ve görev tanımlarına aykırı işlem yapması durumunda,
- f) Geçerli mazereti olmadan üst üste iki defa hakemlik görevini yerine getirmemesi durumunda,
- g) Federasyon tarafından istenen her türlü taahhütname ve beyannamelere aykırı hareket edilmesi, bu belgeler üzerinde tahrifat yapılması, yalan beyanda bulunulması halinde,
- h) Federasyondan izin almadan resmi ve/veya özel tüm kurum ve kuruluşların (Kültür Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı, Kredi ve Yurtlar Kurumu, Belediyeler vb.) düzenlediği ulusal ve/veya uluslararası yarışmalarda ve/veya faaliyetlerde hakem olarak görev alması ve/veya diğer hakemleri ve/veya hakem olmayan kişi ve/veya kişilerin görevlendirmesinin yapılması halinde,
- i) Resmi kurum ve kuruluşlarda kadrolu personel olarak görev yapan hakemler, bağlı buldukları kurum ve kuruluşların yarışmalara katılmaları halinde o sezon kendi kurumunun olduğu yarışmalarda görev alamazlar.
- j) Hakemlerin görev tebliği belirlenen e-mail adreslerine yapılacak, yapılan görevlendirmeye 3 gün içerisinde olumlu ya da olumsuz cevap verilmemesi halinde,
- k) Yarışmalarda hakemlerin provaları izlemesi yasaktır. Provaları izleyen hakemlerin tespit edilmesi halinde,
- l) Hakemlerin, grup ve final yarışmalarına yarışmaya katılacak takımlarla birlikte gelmesi, gitmesi, takım yönetici ve eğitimleriyle yakın ilişki içerisinde olması, yarışmacı gruplardan hediye kabul etmesi ve bunların tespit edilmesi durumunda.
- m) Teknik sanat görevlisi olarak görev yapmak. (Sezon başında dilekçe vererek o sezon hakemlik yapmayacaklar hariç.)

LİSANS İPTALİNİ GEREKTİREN HUSUSLAR

Madde (59). Aşağıdaki hallerde, hakem veya gözlemciler lisans iptali talebi ile, Merkez Hakem Kurulu çoğunluk kararı ve Yönetim Kurulu onayı ile Disiplin Kurulu'na sevki edilirler.

- a) Müsabakaları bir kulüp/takım lehine veya aleyhine hileli ve/veya danışıklı yönetmek, tarafsızlığın zedelenmesi,
- b) Taraflardan maddi ve manevi çıkar sağladığının ve sonucu etkileyecek kararlar verdiğinin Federasyon Disiplin Kurulu kararı ile tespit edilmesi,
- c) Hakem ve/veya gözlemci olma niteliklerini kaybetmesi,
- d) Hakemin ve/veya gözlemcinin Federasyon görevlileri ve yetkilileri ile kulüpler, sporcular, yöneticiler, Genel Müdürlük Teşkilatı ve üyeleri aleyhinde yazılı ve/veya sözlü olarak gerçek dışı beyanda bulunması ve bu hususun Federasyon Disiplin Kurulu kararı ile tespit edilmesi,
- e) Yarışmacı gruplarla direkt veya en direkt ilişki içerisine girilmesi hallerinde,
- f) Hakem ve/veya gözlemcinin bilerek kural ihlali yaptığının tespit edilmesi durumunda,
- g) Yarışmacı Topluluklarda ; Halk oyunları Antrenör'ü, Eğitimci, Türk Halk Oyunları Yöre Oyunları Öğreticisi (halk oyunları usta öğreticisi), halk oyunları çalıştırıcısı, giysi üretici ve satıcısı, kulüp mensubu (başkanı, yöneticisi, idarecisi, asil, yedek üyesi, oyuncusu/sporcusu, müzisyeni vb) olduklarının tespit edilmesi durumunda,

h) Hakemin ve/veya gözlemcinin bilerek lisanssız veya sahte lisansla sporcu (oyuncu) oynatılmasına göz yumması halinde,

i) İki yıl üst üste mazeretsiz, Üç yıl üst üste mazeretli olup seminere katılmamaları halinde, lisansları iptal edilir.

VİZE EDİLMEYEN VEYA İPTAL EDİLEN LİSANSLARA İTİRAZ SÜRESİ

Madde (60). Lisansı vize edilmeyen veya iptal edilen hakemler, tebliğ tarihini takip eden yedi gün içinde dilekçe ile Federasyon'a başvurarak itirazda bulunabilirler. İtirazlara en geç otuz gün içinde cevap verilir.

ALTINCI BÖLÜM

HAKEM GÖZLEMCİSİ VE YARIŞMA GÖZLEMCİSİ ESASLARI

HAKEM GÖZLEMCİLERİNİN NİTELİKLERİ

Madde (61). Hakem gözlemcilerinde aranacak nitelikler şunlardır:

- En az 15 yıl hakem olarak görev yapmak,
- 40 yaşından küçük olmamak,
- Türkiye Halk Oyunları Federasyonu'nun özerkliğinden itibaren çeşitli dönemlerinde MHK' de görev yapmış olmak, veya
- En az 20 kez grup veya 15 kez final yarışmalarında hakem olarak görev yapmak, veya
- Kurs, seminer ve eğitim çalışmalarında öğretim görevlisi olmak, veya
- Üniversitelerin Halk Oyunları Bölümlerinde öğretim görevlisi veya üyesi olmak,
- MHK tarafından açılacak kurs ve seminerlere katılmak ve görev alabilmek için yapılacak sınavlarda ve/veya performans değerlendirmelerinde başarılı olmak,
- Lisans vizesini yaptırmış olmak,
- Genel Müdürlük Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği veya Federasyon Disiplin Talimatına göre suç sayılan bir fiilden dolayı son 5 yılda, bir defada altı aydan fazla veya toplam bir yıldan fazla süreyle ceza almamış olmak,
- Halk oyunları antrenörü, eğitmeni, Türk Halk Oyunları yöre oyunları öğreticisi (halk oyunları usta öğreticisi), halk oyunları çalıştırıcısı, giysi üretici ve satıcısı, halk oyunları branşı olan kulüp mensubu (başkanı, yöneticisi, idarecisi, asıl-yedek üyesi, oyuncusu/sporcusu, müzisyeni vb.) olmamak,

Yukarıdaki nitelikleri taşıyan kişiler yazılı olarak Federasyon'a istenen belgelerle başvururlar. Merkez Hakem Kurulu'nun gerekli incelemeleri sonucunda, tespit edeceği bölge ve ihtiyaç sayısına göre açacağı temel hakem gözlemcisi eğitim kursuna ve/veya seminerine katılacak kişilerin isim listesini, yer ve tarihini Federasyon'un resmi internet sayfasında yayımlar ve il müdürlüklerine yazı ile bildirirler. Hakem gözlemcisi olmak için başvurup, seminerlere katılmayan hakemler, daha sonra düzenlenecek seminerlere katılabilirler.

HAKEM GÖZLEMCİLERİNİN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde (62). Hakem gözlemcilerinin görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir:

- Hakem gözlemcileri, hakemler hakkındaki değerlendirme raporlarını (puanlama çizelgesi), yarışmanın bitiminden itibaren en geç 48 saat içerisinde MHK'ye göndermek zorundadırlar.
- Hakem gözlemcileri raporlarının ekine, takımlarla ilgili yarışma değerlendirme belgelerini bir hakem gibi değerlendirdikleri yarışma değerlendirme formunu koyarlar.
- Hakem gözlemcileri görev sırasında objektif, adil ve dürüst olmak zorundadırlar.
- Hakem gözlemcileri, görevli hakemlere müdahalede bulunamazlar.
- Hakem gözlemcileri, kurum menfaatlerini korumak ve görevi gereği ön görülen görev ve sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdürler.
- Yarışma öncesi teknik toplantıya ve hakem toplantılarına katılır, ancak hiçbir konuya müdahil olmazlar.

- g) Düzenleme kurulunda görev alamazlar.
 h) Yarışma öncesi ve sonrası hiçbir hakemle yarışma ile ilgili görüşme yapamazlar.
 i) Yarışmayla ilgili hiçbir teknik konuya müdahil olamaz, yorum yapamazlar. Yalnızca hakemlerle ve hakemlikle ilgili konuları gözlemler ve rapor ederler.
 j) Hakem gözlemcisinin yarışmada bulunmadığı hallerde yerine MHK temsilcisi hakem gözlemcisi görevini yapar,
 k) Federasyon Kurullarında görev almak hakem gözlemciliği yapmayı engellemez. Yukarıda sayılan özelliklerini kaybettikleri Federasyon yetkililerince tespit edilen hakem gözlemcileri, Federasyon Disiplin Kuruluna sevk edilir.

HAKEM GÖZLEMCİLERİNİN GÖREVLENDİRİLMESİ

Madde (63). Hakem gözlemcileri;

- a) MHK tarafından görevlendirilir.
 b) MHK her faaliyet sezonu başında hakem gözlemcisi listesini tespit eder. Zorunlu durumlar olmazsa sezon içerisinde bu listede değişiklik yapılmaz.
 c) Hakem gözlemcileri, MHK tarafından açılacak kurs ve seminerlere katılmak zorundadırlar.

HAKEM GÖZLEMCİLERİ İLE İLGİLİ YAPTIRIMLAR

Madde (64). Aşağıda belirtilen durumlarda Hakem Gözlemcileri, Federasyon Disiplin Kurulu'na sevk edilir ve gerek duyulduğunda, hakem gözlemcisi listesinden çıkarılarak kendilerine bir daha görev verilmez.

- a) Raporlarını kasıtlı olarak vermeyenler,
 b) Raporlarını 48 saat içerisinde vermeyip sürekli olarak geciktirenler,
 c) Hakemlere ait bilgileri eksik veya gerçeğe aykırı aktaranlar,
 d) Yarışma yerine özrü olmaksızın gitmeyen, geç giden veya gitmeden rapor düzenleyenler,
 e) Görevli oldukları yarışma ile ilgili beyanda bulunan veya raporlarını açıklayanlar.

YARIŞMA GÖZLEMCİSİ

Madde (65). Yarışma gözlemcileri, kulüplerin, yöneticilerin, idarecilerin, oyuncuların, antrenörlerin, müzisyenlerin, yarışma salonunun fiziki koşullarının, törenlerin, provaların, kortej, ödül töreni vb. ve yarışmanın Federasyon tarafından yayınlanmış mevzuat, talimat ve/veya şartnamelere vb. uygunluğunu; takımların, yarışma sırasında ve yarışma dışındaki tutum ve davranışlarını takip eder ve bu konuda Federasyon ve MHK tarafından saptarılan usullere göre "Teknik" ve "İdari" yönden rapor eder. Gerek görüldüğünde müsabakaya katılanlarla yöneticilerin davranışlarını rapor eder. Yarışma gözlemcileri, raporlarının ekine takımlarla ilgili değerlendirdikleri yarışma değerlendirme formunu koyarlar. Yarışma gözlemciliği görevi, Merkez Hakem Kurulu tarafından verilir. Yarışma gözlemcileri görev sırasında objektif, adil ve dürüst olmak zorundadır. Yarışma gözlemcileri, görevli hakemlere müdahalede bulunamazlar. Bu özelliklerini kaybettikleri Federasyon yetkililerince tespit edilen yarışma gözlemcileri Federasyon Disiplin Kurulu'na sevk edilir. Sınav, Merkez Hakem Kurulu tarafından yapılır. Yarışma gözlemcileri, kurum menfaatlerini korumak ve görevi gereği ön görülen görev ve sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdürler. Yarışma gözlemcisinin yarışmada bulunmadığı hallerde yerine teknik sanat yönetmeni yarışma gözlemcisi görevini yapar.

YARIŞMA GÖZLEMCİLERİNİN NİTELİKLERİ

Madde (66). Gözlemcilerde aranacak nitelikler şunlardır;

- a) Halk oyunları alanında (oyuncu, antrenör, usta öğretici vb.) en az 15 yıl çalışmalar yapmış ve bunu belgelemiş olmak,
 b) MHK tarafından açılacak kurs ve seminerlere katılmak ve görev alabilmek için yapılacak sınavda başarılı olmak,

- c) 40 yaşından küçük olmamak,
d) Genel Müdürlük Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği veya Federasyon Disiplin Talimatına göre suç sayılan bir fiilden dolayı son 5 yılda, bir defada altı aydan fazla veya toplam bir yıldan fazla süreyle ceza almamış olmak,
e) Yukarıdaki nitelikleri taşıyan kişiler yazılı olarak Federasyon'a istenen belgelerle başvururlar. Merkez Hakem Kurulu'nun gerekli incelemeleri sonucunda, tespit edeceği bölge ve ihtiyaç sayısına göre açacağı temel gözlemci eğitim kursuna ve seminerine davet edilirler. Bu niteliği taşımayan ancak gözlemcilik belgesini almış mevcut kişiler, MHK tarafından açılacak kurs ve seminerlere katılmış ise görevlerine devam edebileceklerdir.

YARIŞMA GÖZLEMCİLERİ İLE İLGİLİ YAPTIRIMLAR

Madde (67). Aşağıdaki belirtilen durumlarda Yarışma gözlemcileri hakkında, Türkiye Halk Oyunları Federasyonu Disiplin Talimatı'nın ilgili hükümleri uygulanır. Gerek duyulduğunda, yarışma gözlemcisi listesinden çıkarılarak kendilerine bir daha görev verilmez.

- a) Raporlarını kasıtlı olarak vermeyenler,
b) Raporlarını 48 saat içerisinde vermeyip sürekli olarak geciktirenler,
c) Diskalifiye edilen takım varsa, durumu müsabaka bitiminde yazılı olarak ilgili birime bildirmeyenler,
d) Yarışmaya ait bilgileri eksik veya gerçeğe aykırı aktaranlar,
e) Yarışma yerine özrü olmaksızın gitmeyen, geç giden veya gitmeden rapor düzenleyenler,
f) Görevli oldukları yarışma ile ilgili beyanda bulunan veya raporlarını açıklayanlar.

HAKEM VE YARIŞMA GÖZLEMCİLERİ VE/VEYA HAKEMLİK GÖREVİNİN İHLALİ

Madde (68). Gözlemci ve hakem sıfatının her ikisine birden sahip olanlar Federasyon'a, hakem mi yoksa gözlemci olarak mı görev yapmak istediklerini bildirmek zorundadırlar. Bildirmeyenler sezon içerisinde hiçbir unvan için görevlendirilmezler. Tercihleri nedeni ile hakem olarak görevlendirilen kişinin görev yerinde gözlemci olarak veya gözlemci olarak görevlendirilen kişinin görev yerinde hakem olarak görev yaptığı tespit edildiği takdirde Federasyon Disiplin Kurulu'na sevk edilirler. Hakemler; hakem gözlemcisi olmak istedikleri takdirde hakemliğe ara vermek için "Hakemlik Görevine Ara Verme" başlıklı 32. maddeye göre dilekçelerini il müdürlükleri aracılığı ile Federasyon'a göndermek zorundadırlar. Hakem gözlemciliğinden ayrılmak ve tekrar hakemliğe dönmek isteyen kişiler, ancak 2 yıl dinlendirildikten sonra hakemliğe kaldıkları dereceden başlayabilirler. Aksi durumda görev ihlaline girer ve Federasyon Disiplin Kurulu'na sevk edilirler.

GÖZLEMCİ KURS VE SEMİNERLERİ

Madde (69). Her yıl MHK, Teknik Kurul ve Eğitim Kurulu koordinasyonu ile yapılan, yeni sezonda görev alacak gözlemcilerin gelişimlerini sağlamak, talimat, yarışma şartnamesi, değerlendirme belgeleri ve yarışma türleri ile ilgili ve/veya varsa yapılan değişiklikleri öğretmek ve vize almalarını sağlamak için düzenlenen gözlemcilerin katılmakla zorunlu oldukları, MHK, Teknik Kurul ve Eğitim Kurulu koordinasyonu ile belirlenen tarih ve planlanan eğitim programına göre katılacakları, bilgi ve birikimlerinin ölçüldüğü sınav ve/veya performans değerlendirme sınavı yapılan eğitim programlarıdır.

HAKEM KURS VE SEMİNERLERİNDEN MUAFİYET

Madde (70). Hakem gözlemciliği kurs/seminerine katılacak hakemlerin o yıl yapılan hakem seminerine katılma zorunluluğu yoktur. Bu nedenle son yıl seminere katılmamış hakemler müracaat etmeleri durumunda açılacak olan hakem gözlemciliği seminerine katılabileceklerdir.

YEDİNCİ BÖLÜM SON HÜKÜMLER

TALİMATTA YER ALMAYAN HUSUSLAR

Madde (71). Bu Talimatta yer almayan konularda, Yönetim Kurulu yetkilidir. MHK tarafından alınan kararlar Federasyon Yönetim Kurulu'nun onayından sonra uygulanır.

YÜRÜRLÜK

Madde (72). Bu Talimat, Genel Müdürlük resmi web sitesinde yayımı tarihinde yürürlüğe girer. 26/11/2009 tarihinde Genel Müdürlüğün internet sitesinde yayımlanan Türkiye Halk Oyunları Federasyonu Hakem ve Gözlemci Talimatı ve ekleri yürürlükten kalkar.

YÜRÜTME

Madde (73). Bu Talimat hükümlerini Türkiye Halk Oyunları Federasyonu Başkanı yürütür.

GEÇİCİ MADDE (1). Daha önceden farklı kurumlardan alınan A-B-C belgeli Jüri Üyesi/Seçici Kurul Üyesi olup Federasyona intibaklarını yaptırmış olan hakemler, Ulusal Hakem kademesinde görev yapacaklardır.